

૬૬૪

૬ ગાયન

યાને

માં ગવાયલી લોક પસંદ રાહાના
મહેલા ખાસ ગાયનો.

છપાવી પ્રગટ કરનાર

એક ડાંડ. (૦૧૬)

મુખ્ય મંથ્ર

ડળ છાપાખાનામાં માં. ઘ. છાપુછે.

ઇસવી સને ૧૮૭૩.

કીમત આખો આનો.

ડાંડ હાકમ.

(ઓગરીઆદનો ઘીકરો હજમઆદ એ રાહ પર.)

આવ ઈંદર આવ આજ, ગરમ બધું ગામ;
 નરમ બીછાંનામાં નહી, ગરમીએ આરામ.—ટેક
 સરખતી શરાબ, ખરફ કાંઈના કરે;
 આવ મેઘ આવ તોજ, કાલજકું ડરે.—આવ.
 શરદ ગરદ બંધ કરી, થાય સમાધાન;
 મરદ દરદ કમી થઈ, ખરે મેહેરબાન.—આવ.

—**—

ડાંડ હજુર ઈંદર.

(રાજા હું મેંએ કોમકા ઈંદર હમે મેરા નામ-એ રાહ પર
 ભલે ડાંડ ભલે કરું, કબુલ તુજ વાત;
 રહે ખુશી ને ચેહનમાં, અહીં તુ આજ રાત.
 પાણી નહી પડે થશે, જગર પાંણી મીશાલ;
 ગરમી નહી ઠંડી થશે, ડાંડ ઘણી હાલ.
 પ્યારી મોઠા ડોળાવાળી, આવશે અહીં;
 ગાંધ થશે જેપ ફરી; દખશે નહી.

૧. પરી મોટા હાળાવાલી.

(મેં મંજળન બોલી એ રાહ પર.)

રે નાદાન રસીયા લાલા, ખીસાં ખાલી કરી સુખેજન.—૨૬૦
જન હમારી જરથી લોમે, મોમે તહી ભલા—સુખેજન—રે ના
કામની લાજ તણ, કર કામી, દીલક હરામી ખર—સુખેજન—રે
શેક છોડી ભલા પેઠ કરે. અહીં, ભણવું ભુલી જઈ સુખેજન—રે
નાટક ચેટકે પારસી છોર, મરદ અને પાવધી(હીજડો)—સુખેજન રે
હાંડ બની ખરી રાંડ ઠગારી, કુટીયાં લુટી જઈ—સુખેજન—રે ના

૨. ધુવડ પરી.

(કાહારવો.)

મારા ગાકુંના નાંદાન જાઉ વારી રે,
જાઉ વારીરે જાઉ વારી રે, મારાં
છોડી ચોપડી નીશાળ બનો ફાંકડાં તમે,
નાચો માંકડા, નાંટકમાં, ન બાપને ગમે. મારાં
ટંટા નોકાની કંટાળો, ઘરમાં તો ઘણો,
ધંધો ધાપો ભુલી નાંદાનો, અડગરા નબનો મારાં

તાડી દારૂવાળા બખરચી, નાટકી બને,
 દરજ સુથારો પોસાગીરો આખરૂ ગણે. મારાં
 લીલમ લાલ ને ખુશાલ ગાઓ જ્યાલ આ શમે,
 છાંટાં પાંણી વીના બાઈ માંરૂં ઝીગર ભમે. મારાં

—**—

૩. વાંદર પરી.

(દાસતવાળા દરજ શમજો, દલદરના દરવાજા રે—એ રાહ પર)

લાલમ લાલ છમેલા છેલો,
 ભાન નથી કાંઈ તમને રે—
 સીખામાણુ તો દહએ સારી,
 દાશ ન દશેા અમને—રે. લાલમ લાલં
 ઘરમે ઘાંધલ ઢોંગ કરીને,
 માત પીતા ગુરૂ છળતારે—
 માણુ પાપી પશ્તાશેા પુરક
 છુટશેા બચારે બળતા—રે. લાલમ લાલં

ખાણ ગરતો માંડી ખાણ,

જગત ઠગે છે સંધુરે—

લોભને ખાંતર વેઠ કરોછો,

પાણ મલશે કૃળ ઘંદુ રે.

લાલમ લાલ

શોખને ખાતર નાટક રૂઝ,

પેટ ખાતર તે ભુંડરિ—

ભવાયા મહારી નાચે

કરે વીચારજ ઊંડા—રે.

લાલમ લાલ

—**—

૪. સરસ પરી.

(રાજા હુમે કોમકા ઇંદુર હુમે મેરા નામ—એ રાહ પર,

સુણો સુણો શેઠીયા શું મુજપર ફીદા,

આ રંજ ખેંચી જીવણું નથી રે મને સદા.

ઉમર છોટી કામ મોટું પેટની ખલા,

મરણું મરણું મરણું આખર કમોતે ભલા.

શરમ નથી શેઠજીને કામ લે ધણું,
 શારી રાત દીન નાટક પછી શું લાણું.
 જીંદગી થઈ ખરાબ માફે શું થશે હવે,
 નોકરી મળે શાની પછી રખડવું ભવે.
 ગમે તેમ થાયે આખર નામતો ખંડે,
 નાટકી ગણાઈ છોટી ઉમરે હું મરું.
 માત તાત સગા રનેહી જીવદાઈ થશે,
 રડી દેશે શ્રાપ સત્યાનાશ રે જશે.
 સમજી કરો રમત ગમત આખરે ઘણી.
 શરમ છોડી લાજ ખુઓ ભાવાયા ખની.

નાટકી કેમ ?

(ખેત)

નથી ઘેર આવ્યા મને રે ભલા,
 ખરે લેખી પકડી આ નાટક ખલા.

દીએ બદ દુવા મારી માતા ઘણી;
ફરં હું મીજસે દીવાનો બની.

અરે આવ આ દીલ જની ઝીગર;
મને લાગે તારી અતીસે ફીકર.

આ ઢાંગી મયા તો બતાવું ખરી;
સવારે ઉભો રે હું લેઈ છુરી.

છું રાતે માસુકને સવારે બલા;
એ ઢાંગો નાટકના સાંભળવા ભલા.

અરે જની મારા ગયો તુ કાહાં!

આ જીવપર ઈશિકની છે ભારી ઝડા!

બની છુ દીવાની ઈશિકને અખમ;
ઝીગર મેહર તારી દીસે કેમ કમ?

અરે પ્યારા આવી મળી જો મને;

અગર જન કાહાડી હું આપુ તુને.

દુખી ડાકણને બોધ.

(રંગ ખુશરંગની રાહા ઉપર)

રમતી ગમતી ભમતી, પલીત ઘેર નારી,
છે ચાલમાં ખુરી, થઈ થશે ખુવાર;

નથારે કંઠલાજ, નીંદામાં જાણ ભારી,
ખચીત તું જશે, ભમતી નરક દુવાર. ૧

હરાંમ ઇલતથી જે, પછિશા ભેગા કરનારા,
મોઢી જોઈ મહુજ, ખાએ પછિશાને માર;
રોકક કુટીઆંની ઠેલી, આપે નાદાન ખીચારા,
જખરેં હરીફ મલે, તો થાએ આપે ઠાર. ૨

દીશે જેનાં દેદાર, ખીહામાણા શેહેતાની,
પલીત તારે રંગ થયા બહુ નાચાર;
પલીત થયા કદી તો' પણ હજુર બેભાંની,
હુવાણે આપે છે લાગીને હવે સાર. ૩

પલીત પરતાપ.

(છુટી કેદથી ફુટીરે જાફુઈ, — એ રાહાપર)

મુઆ પલીત હું મોહી તુજને, ભુંડા તારા દેદાર
બલ્યું તુજ જીવતર છે ધી:કાર — ૧

રહી વાંદરા પાસ વાંદરા, તેવા તારા હાલ.
થયો ભુંડ પશુથી પાણ કંગાલ. — ૨

હાકણ દેવી તાણજ જેવી, દખાએ તુ બાળ,
અરે હીણ ફીટ ફીટ ફીટ તુજ ચાલ — ૩

હીકરી બાઈ પડી પુઠેતો, પડયો ખુણે ચંડાલ,
ભુડાં દીશે તુજ હાલ હવાલ — ૪

મરદ હાથ મહાલે મેદાને તુ કેદી કંગાલ,
છોકરી થઈ પેહરી લે છાલ — ૫

ટકે ભાટ ને ટકે ભવાયો, ટકે તું લાલમ લાલ,
દીકરા કોઈ કાહાડશે ખાલ — ૬

કેરખો.

(આલીયા હાંહની નાયકીનના ! હોળીની હવા.)

નાચી નાચી મેં ઝાટારી; જાની પટારી તું ખોલ. ટેક.

કબકી મેં તો ઠારી નાચું, કયા હેં મેરા મોલ;

દે દે પટારી મુંસે, ઘોસ ઘોસ ખોલ. નાચી૦

પાઉમેં ધુધડું ધમકે મેરે, તેરે મુખપર લાલી;

જાત તુટી તો બલા ગઈ, કરો અપને ઘરમે હોલી. નાચી.

ફનશવાડી મેં ફીરના જાની, પુલ પરકી હેં બહાર;

બેઠ બગીચેં મેરી જોદમાં, હુઆ સફલ અવતાર. નાચી૦

રાત હુઈ અબ જાના ઘરકું, દેના મેરા મોલ;

ગંગા મુખ બેઠા જાની મેરા, જરાબી હસકે ખોલ. નાચી૦

શેઠકી મેં હું દારી, બનીચેં ના ખોલું;

૧ કયાજી સમજે ગાના, બને પેટકે ઢોલું. નાચી૦

આહિ વાહિ નાટકી ચીરડાઉ ?

(૨ખ ૨ખ તે જગત કીરતાર.—એ રાહાપર)

વાંદર કુતા દખો હારો હાર,

હાંડનાં શોઠાનો ચાલે માર.

ટેક૦

મોઠા દોળાનો, હુડખાએલો કુતરો;

દખાએ શઉની નજરમાં જખરો લુતરો.

વાંદર કુતા૦

ભોશતાં કુતરાએ, સીધે રસતે જખો;

તો હાંડ આપે તમને ભલા મીઠો મીઠો માંવો.

વાંદર

ચીરડઉ વાંદરાવો, કાંચે ચીરડાવો;

ભોંસણું મુકી કુત્રા રૂડી મકશદે શવો.

વાંદર કુતા૦

—**—

ના. જ. ૨. કીરતી.

પુશમન ગાણુ તુને શુનાવું રે,

પુશમન ગાણુ તુને સુનાવું રે—

દીલ તારૂ પુશી કરવા હું ચાહું,

પુશમન ગાણુ તુને શુનાઉ રે.

માલિક મુજનો પછસા ખાતર,
કુટમમની લાજ લુટાવે રે-
એ અધાર કરમ ન છુપુ રે.
શરવે ધી:કાર ઘણે ખતલાવે રે.

પુશમન

*
નાકલંડ રોડના કોચીનના
શાહકાર આંધલાએ.
(રાગ ભીખાર.)

દેખો દેખો અંધેરી હારો ભીખ મંગનેકું ચાહાતાં એ;
અરે અખી ભીખ મંગનેકું ચાહાતા હુએ,
અરે અખી ભીખ મંગનેકું ચાહાતા હુએ,
નાકલમે અખી હો ચુંકા તખ એ ખાત મનમે લાતા હુએ.
દેખો દેખો
અંધે ભીખાર ભીખાર મંગતે તોખી કોઈ ન દેતા હુએ;
અરે તોખી કોઈ ન દેતા હુએ;
ખકાર અરે તોખી કોઈ ન દેતા હુએ;
મખખતો કે ભીખમે ખી કુંચ નહી મીલતાં હુએ.

જાહેર ખખર
હાંડ ગાય
ભાગ ૧ લો.

કીમત આખો આરં

ઠેકાણું—કોટમે હોરાંખજરમાં

પરેશમાંથી, કાલખાદેવી આંગ

વાંદીની સમિ, આરય—૩

છાપાખાંનાંમાંથી તથા

ખાપુજની દુકાંનેથી

ઉપલી કીમતે

મલશે.

